

A tordai Tompa-kerámia

A Tompa-gyár története

A Tompa család az alföldi Orosházáról származik, ahol Ulrich Ádámnál tanulták a mesterséget. 1911-ben jöttek Küküllődombóra gyárat létesíteni. Innen 1921-ben telepedtek Tordára, ahol Tompa Antal Farkas Istvánnal együtt nyitotta meg az első műhelyt, *Intreprinderea „Tompa–Farkas” – Fabrica de ceramică și vase* néven, s ehhez állami segítséget kaptak.¹

Egymás után három helyen építettek gyárat. 1921–23 között a mai Libertății utcában, 1923–30 között a Bihorului utcában, a mai Porcelángyár helyén működött a Tompa–Farkas edénygyár, 1930–40 között pedig a Bihorului utca 42. szám alatt volt a műhely. A harmincas évek elején a Tompa család önállósul (Antal és fiai: Sándor, Lajos, Ferenc, Mihály, Péter), majd Tompa Antal halála után (1932) a három testvér – Lajos, Sándor és Mihály – veszi át a megnövekedett keretű műhely vezetését, amely *Tordai Tompa Testvérek Céhe* néven vált ismertté, híressé határainkon túl is. (Mesterjegyük: FRATII TOMPA TTTT – Tompa Testvérek Torda,

8. kép. A Tompa–Farkas gyár egy részlete

¹ Raport despre relațiile economice ale teritoriilor Camerei de Comerț și Industrie din Cluj pe anul 1926. Cluj .56: “I s-a acordat avantajile legii pentru încurajarea industriei și în anul 1926.”

Transilvania). Ebben az időben Sándor és Mihály voltak a mesterek, Tompa Péter, adatközlőnk a gépész, a kereskedelmi részt Lajos rendezte, a bukaresti üzletüket pedig Ferenc vezette. Tompa Mihály 1933-ban kiválik és egyedül épít műhelyt abban az utcában, amelynek a mai neve Pictor Teodor Aman. A második világháború után a családi műhely szétesik, csak Mihály dolgozik tovább. Ahogyan az adatközlők és levéltári adatok bizonyítják, sok fazekas és festőnél talál munkát a Tompa edénygyárakban. A Tompa-üzem kapacitását illusztrálja az 1936-ból származó fizetési lista, mely 91 munkást, 6 segédet és 4 festőnőt tüntet fel. Segédek: Szilágyi Sándor, Benedek József, Biró Imre, Bajcsi Károly, Váradi Bertalan, Babos György. Adatközlők szerint fazekasként itt dolgozott Labancz József, Szabó István, Ferenci Ferenc és Kovács Domokos is. Festőnők: Jakner Gizella, Jakner Anna, Berecky Piroska, Rothberger Magdalena.²

Technológiák, technikák, receptek

A Tompák megpróbálták ipari szinten termelni, felhasználva az erdélyi kerámia hagyományait. Olyan technológiai eljárásokat vezettek be, amelyek javították a munka termelékenységét, például gépesítették az agyag- és mázórlést, gipszformákat is alkalmaztak az edények sokszorosítására, fülprést – fülhúzót a korsók fülének készítésére. Újtordán addig ismeretlen díszítési technikákkal próbálkoztak (karcolt, vésett, festett, sablonnal és lehúzos géppel történő díszítés), könyvekből vett mintákat, külföldi és antik tárgyakat is utánoztak, amihez külföldről hozattak festéket, s a tordai agyagot egeresi kaolinnak keverték, hogy porcelánszerű termékeket nyerjenek. Készítményeik között nagyon sok a díszkerámia, rendszerint világos alapon kék minta, a teás- vagy kávékészlet, de hagyományos közszükségleti edényeket is készítettek, s Torda lakossága ma is büszke a hírnevet szerzett Tompa-kerámiára.³

A Tompa-gyár receptjei

Szintelen máz:

Ólom-oxid:	20 kg
Járai kvarchomok:	7 kg
Szindi fehér agyag (égetve):	3 kg

Frittelt máz:

I. Ólom-oxid:	150 kg
Földpát:	40 kg

² Az adat forrásai: Arhivele de Stat, Secția Turda, Intreprinderea Frații Tompa, Lista de plată a salariaților, 1936 noiembrie.

³ Bágyoni Szabó I. 1982. 23–24.

Kalcinált szóda: 20 kg
 Márványpor: 20 kg
 Kvarchomok: 30 kg
 Mindezt égetni 1200 fokon,
 majd őrölni.

II. Borax 203: 43,4 %
 Kvarchomok: 28,8 %
 Míniium: 27,8 %
 Az egészet égetni 920 fokon,
 majd őrölni.

Fajanszpaszta:
 120 kg szindi agyag
 100 kg kvarchomok
 120 kg kaolin
 10 kg földpát

(Adatközlő: Nistor Toma, mester)

A mázórló kő receptje
 5 veder kő (békasó vagy
 kvarchomok)
 3 veder cement

(Adatközlő: Bajcsi Károly, fazekas)

A szindi fehér agyagot tejszerűen felhígították, csövön átvezették és az agyagban levő vasat mágnessel kivonták, hogy fehérebb agyagot nyerjenek.

(Adatközlő: Tompa Péter, mechanikus)

Termékek és piacok

A Tompa edénygyár a magános fazekasokkal ellentétben már modern piacutatáson alapuló, egész kereskedelmi hálózattal (lerakatok, boltok hálózata) rendelkezett, s az értékesítés újszerű lehetőségeit kihasználva elárasztotta az ország nagyobb helységeit finom árucikkeivel, kereskedelmi kapcsolatai az ország több részére kiterjedtek. Így Dobrudzsába a muzulmánoknak hosszú csises korsókat, a bukaresti románoknak pedig valási ünnepeikhez specifikus edényeket készítettek (Tompa Péter közlése).

9. kép
 Véssett díszítésű Tompa-termék
 az 1930-as évekből

10. kép
Véssett díszítésű tál. Tompa Ferenc munkája

A tordai leszármazott, Tompa Sándor lakásán, de más tordai lakásokban is sok Tompa-kerámia található. Ez részben annak köszönhető, hogy nagy részük dísztárgy, s ezért az idő megkímélte azokat, de a jó minőségű anyag is biztosította tartósságukat.

A Tompa-féle gyárban készültek hagyományos formájú és díszítésű edények is, amelyek megegyeznek a helyi mesterek munkáival. Ezeket fazekasok korongolták és fazekas asszonyok

11. kép
Gerezdeléssel és domborítással díszített amfóra alakú virágváza. Tompa Sándor munkája

12. kép
Írásos mintával díszített virágváza a Tompa testvérek gyárából

festették. Tehát készítettek korsókat, fazekakat, kancsókat, csuprot, lábast, virágcserepet. A járai szekeresek a Tompa-gyár termékeivel több

13. kép
A Tompa-gyár termékajánlatából
(Fotokópia)

irányba indultak árusítani: Marosvásárhely felé (Radnót, Bánd, Mezőriucs, Szentpéter), Déva felé a Bánátba (Temesvár, Arad, Tenke, Pankota, Nagyszalonta), megegyezés szerint, hogy egymást elkerüljék.⁴

Interjú Tompa Sándorral

Született 1929-ben. Vallása: unitárius. A felvétel 2003 januárjában készült.

K: Beszéljen gyermekkoráról!

V: Apám, Tompa Sándor a szüleivel és a testvéreivel 1921-ben jött Tordára. Az általuk létesített edénygyárban apám üzemvezető kerámikus volt. Én, mint kisgyermek bejártam a gyárba, és megtanultam a

⁴ Németh József (sz. 1921), járai fazekas közlése.

mesterséget. Középiskolát Enyeden, és Kolozsváron az Unitárius Gimnáziumban végeztem. Azután az edénygyárban dolgoztam addig, amíg onnan eltanácsoltak.

K: Mi történt a gyárral?

V: 1944-ben, amikor a tordai harcok folytak, leállott a gyár. 1945-ben nagy nehézségek árán újraindították. Az 1948-as államosítás után a Tompa család tagjait kizárták a gyárból és ezután, nyugdíjazásomig a tordai üvegyárban dolgoztam.

K: Hogyan alakult a Tompa család élete?

V: Nagypám, Tompa Antal 1932-ben meghalt, de fiai tovább folytatták az agyagművességet. 1944-ben apámat, Tompa Sándort, és két nagybátyámat, Tompa Lajost és Tompa Mihályt, más civil tordaiakkal együtt elhurcolták oroszországi lágerekbe, kényszertelepekre. Így kerültek a magnyitogorszki lágerbe. Itt Sándor 1944. december 24-én, Lajos pedig 1945 tavaszán halt meg. Mihály 1946 végén tért haza. Ő újraindította a műhelyt és az végül szövetkezeti alapon működött. A mi gyárunk az államosítás után nem sokáig működött. A hozzá nem értés miatt bezárták és bútorgyárat nyitottak a helyében.

K: Működtek más edénygyárak is Tordán?

V: Egy Brătianu nevű ezredes működtetett még edénygyárat 1939–1944 között, és egy Căpâlna nevű mérnöknő is alapított „Arta” néven Újtordában egyet, amelyik a háború után is működött néhány évig.

K: Mondta, hogy inaskodott a gyárukban.

V: Igen. A gyárban inasokat is tanítottak. Két év után vizsgáztak és fizetett segédek lettek.

K: Mennyire voltak gépesítve?

V: Volt egy központi gépház, ahol motorinával működő gép biztosította áttételekkel a korongok, mázörölő és agyagörölő működését. A számgépek itt készültek Tordán, főként a Miskolci-féle műhelyben.

K: Milyenek voltak a kemencék?

V: Négy nagy gázzal fűtött kemence működött. Belsejük boltozatos volt, berakódó ablakkal és négy égővel. Az edényeket kétszer égették.

K: Milyen anyagokat használtak?

V: A Tompa-testvérek a Torda–Kolozsvár országút jobb oldalán levő agyagdombról, az ún. Akasztófaoldalból hoztak, saját lovaikkal, szekérral az edénygyártáshoz szükséges fő nyersanyagot. A közeli Bágyonból hozott agyagból tűzálló tejeslábosok, káposztásfazekak készültek. Csempe készítéséhez az egeresi kaolint is használták. A színezéshez szindi fehér földet, Kisbányáról⁵ pirosat és a városerdei kőből előállított feketét használták. Hoztak festéket külföldről is, főleg Németországból. A mázat

⁵ Járabánya.

Nagybányáról hozták 50 kg-os faládákban, és azt gépesített malom őrölte meg.

K: Beszéljen a gyár termékeiről!

V: *Készítették a hagyományos használati edényeket, amelyeket a tordai fazekasok ismertek. Ezeket ecsettel és szaruval díszítették népi motívumok felhasználásával. De a városi polgár számára is készítettek használati edényeket és dísztárgyakat. Tűzálló agyagból készítettek tejeslábast, főzőedényt, kalácsformát, teás- és feketekávés készletet. Sokféle dísztárgy készült: virágvázáék (görög és római mintára), virágcserepek (függőcserepek), díszkancsók, dísztányérok, gyertyatartók, bokályok, kulacsok, hamutartók. Ezek kifestésére külön festőnőket alkalmaztak.*

K: Hogyan értékesítették az árut?

V: *A gyárba kereskedők jöttek szekerekkel és autókkal. A gyárnak is volt teherautója. Bukarestben két lerakatunk volt. De vittünk árut Konstancára, Szebenbe, Kolozsvárra, Nagyváradra. Egyes városokba, mint Brassó, vonattal, külön vagonnal szállítottunk árut.*

K: Mennyire volt híres a Tompa-kerámia?

V: *A Tompa-testvérek képviselték az országot kerámia szinten Bukaresttől Torontóig, kiállításokon huszonhárom aranyérmert szereztek. Királyi szállítók voltak, ami azt jelentette, hogy kerámiájuk a legjobbak közé tartozott az egész országban.*

A tordai műhelyekben és gyárakban dolgozó fazekasok és festőnők jegyzéke

Az általunk felkutatott majd 200 fazekas és író-nő-festő-nő mesterlejtromát a következő megjegyzésekkel közöljük:

1. Jelen közlésünkig a szakirodalom név szerint csak két tordai fazekas-mesterről értesít (Czeglédi Pál és József).

2. Adataink oklevelekből, az ó- és újtordai születési, kereszteleési, házassági és elhalálozási anyakönyvekből⁶, valamint helyszíni adatgyűjtésből⁷ származnak.

⁶ Sajnos, a tordai egyházi anyakönyvek hiányosak, s így adataink sem teljesek. Forrásaink a 236/19–22., 236/24–26. számú újtordai református, 236/36–37. és 39. ótordai református és 236/3. tordai római katolikus anyakönyvek kötetei voltak. (Arhivele Statului. Cluj. Parohia Reformată Turda-Veche, Turda-Nouă și Parohia Romano-Catolică Turda). Ezek tartalmazzák az újtordai születések, illetve kereszteleések adatait 1762–1914 között (236/19–22. és 26.), az elhalálozásokat pedig 1858–1887 között (236/24–25.), az ótordai születéseket 1834–1887 között (236/36–37), s az elhalálozásokat 1857–1887 között (236/37), a római katolikusokról pedig csak a múlt század közepéről vannak adataink (236/3). Megjegyezzük, hogy a születési, illetve kereszteleési adatokat is csak akkor vehettük figyelembe, ha a későbbi bejegyzések alapján (házasság, tanú, keresztszülő, elhalálozás – ahol mindig jelzik a foglalko-

3. Anyakönyvi adataink esetében megadjuk a forrás pontos számát és oldalát. Ugyanazon személy többszöri előfordulása esetén először a legfontosabbakat közöljük, majd megszakítással a többieket is. Születési és elhalálozási adatok hiányában az illető fazekas működési időszakának hozzávetőleges megállapítás céljából közöljük a bejegyzések évszámait és milyenségét (gyerek születése vagy elhalálozása, keresztelesek és keresztszülők, házasságok és tanúk stb. megjelöléssel).

4. Lajstromunkat hozzávetőleges kronológiai sorrendben állítottuk össze, a mesterek ismert vagy feltételezett születési idejét, nem pedig azok működési időszakát véve figyelembe.

Legkorábbi adataink a 17. századra vonatkoznak, ebből az időszakból három fazekasmester tevékenységét valószínűsítjük.⁸ A 18. század anyakönyvi bejegyzésekben (1762-től) a későbbbről, a 19–20. századból ismert fazekasok családnevei közül a következőket találtuk: Sas, Váradi, Ferentz, Szilágyi, Kovács, Pap, Szabó, Rátz, Szalaközi, Kerekes, Fazakas-Komáromi, Bakó, Farkas, Kun. Mivel a mesterség a fazekas családokban általában hagyományosan folytatódott, ezen családok tagjai között a 18. században is kellett fazekasoknak lenniük, ha ma pontosan, név szerint nem is tudjuk azonosítani.

1. FAZEKAS JÁNOS
2. FAZEKAS MIHÁLY
3. FAZEKAS PÉTER
4. KOMÁROMI MÁRTON. Lánya született 1775-ben (236/19.31)
5. SZÖCS GYÖRGY. Fia, Mihály házasodott 1810-ben (236/19.450)
6. SZABÓ GYÖRGY. Lánya született 1805-ben (236/19.164), fia, Dániel házasodott 1813-ban (236/19.453)
7. FERENTZ JÁNOS. Lánya született 1813-ban (236/9191)
8. SZARVASI JÓZSEF, fazekalegény házasodott 1804-ben (236/19.439)
9. BENEDEK GYÖRGY, járai fazekas 1813-ban beházasodik Tordán Balog János özvegyéhez (236/19.459)
10. TÖRÖK ISTVÁN, fazekaslegény házasodott 1810-ben (236/19.451)
11. FILEP DÁNIEL, fazekaslegény legény házasodott 1812-ben (236/19.456)
12. GÁBOR MÁRTON (1730–1849), meghalt 1849-ben, 69 évesen (8236/3. római katolikus)
13. SZABÓ DÁNIEL (1730–1849), 1862-ben meghalt, 77 évesen (236/39)
14. FEKETE ISTVÁN, mint a tordai fazekasok atyamestere 1815. júl. 15-én számlát ad az Aranyos-hídnál lévő két kályhába kívánatos 16 font vasról (l. 21. jegyzet)

zást is) azonosítható volt az illető fazekas volta. Néhány adat a helyi Unitárius Egyháznál található, amit külön megjelöltünk.

⁷ Helyszíni gyűjtéseink adatközlői: Labancz József, Pataki Balázs, Kornokovics Károly, Zsula Gyula, Boldor Ioan, Sipos Traian, ifj. Szilágyi Sándor, Szilágyi Jenő, Bajcsi Károly, Bordi Sándor mind fazekasok, valamint Gáspár Ilona festőnő és mások.

⁸ Lásd 7. jegyzet.

15. BARA JÁNOS. Gyermekai, Ferenc és József „kettősök” (ikrek) keresztelés 1838-ban (236/20.35)
16. SZALAKÖZI SÁNDOR. Született 1830-ban, házasodott 1852-ben (236/20.32), meghalt 1871-ben (236/25.59); fia, Sándor keresztelés 1858-ban (236/21.1)
17. KIS MIHÁLY. Első fiát keresztelték 1853-ban (236/21.1)
18. MÁJER JÓZSEF. Keresztszülő 1858-ban (236/21.5), meghalt 1876-ban (236/25.57)
19. RÁTZ FERENCZ. Született 1837-ben (236/20.64), János fia keresztelés 1859-ben (236/21.11), József fia keresztelés 1866-ban (236/24.66), József fia meghalt 1871-ben (237/21.116)
20. FERENCZ MÁRTON. Lánya keresztelés 1859-ben (236/21.12), Árpád fia keresztelés 1864-ben
21. VITÉZ ANDRÁS (Tordai Unitárius Egyház Consistoriális jegyzőkönyve 1842.)
22. KÖNYA JÓZSEF. József fia keresztelés 1859-ben (236/21.13)
23. KIS FERENCZ. Fia, Sándor keresztelés 1859-ben (236/21.15). Meghalt 1866-ban (236/24.73)
24. KÚN MÁRTON. Keresztszülő 1859-ben (236/31.16), meghalt 1875-ben (236/25.45)
25. ESZÉKI FERENC. Keresztszülő 1859-ben (236/21.17)
26. KIS ISTVÁN. Keresztszülő 1859-ben (236/21.20)
27. ERDÉLYI ISTVÁN. Meghalt 1874-ben (236/25.35), lánya keresztelés 1860-ban (236/21.24)
28. BARA FERENCZ. Bara János fia, született 1838-ban (236/20.35), keresztszülő 1860-ban (236/21.29)
29. SZÓCS JÓZSEF. Meghalt 1871 (236/25.7). Lánya keresztelés 1861-ben (236/21.37), fia, Gábor keresztelés 1869-ben (236/21.101), előző lánya meghalt 1865-ben (236/24)
30. CZEGŐ JÓZSEF. Fia, Sámuel keresztelés 1864-ben (236/21.55), meghalt 1865-ben (236/24.61), fia, Sándor keresztelés 1873-ban (236/21.131), fia, József keresztelés 1876-ban (236/22.16)
31. ESZÉKI PÁL. Keresztszülő 1864-ben (236/21.55), meghalt 1873-ban (236/25.19)
32. KOVÁCS JÓZSEF. Született 1842-ben vagy 1843-ban (236/20.99 ill. 109), keresztszülő 1866-ban (236/21.71), 1868-ban (236/21.93) és 1886-ban (236/22.113)
33. SZARVASI JÓZSEF. Keresztszülő 1866-ban (236/21.73), valószínűleg az azonos nevű, 1804-ben házasodott fazekaslegény fia. Fia, József keresztelés 1874-ben (236/22.141), fia, Sándor meghalt 1868-ban (236/24.81)
34. SZABÓ JÓZSEF. Született 1838-ban, 1847 vagy 1849-ben (236/20.64.127.141), fia, István keresztelés 1866-ban (236/21.75), fia, József keresztelés 1868-ban (236/21.93), fiai, Gábor és Lajos keresztelés 1872-ben (236/21.121), fia, Gábor keresztelés 1878-ban (236/22.36), fia, Gábor keresztelés 1880-ban (236/22.52), fia, Márton 1882-ben (236/22.76)

35. ÜVEGES DÁNIEL I. Fia, András keresztelés 1866-ban (236/21.73), fia, Sándor keresztelés 1871-ben (236/21.114), fia, János keresztelés 1873-ban (236/22.136), fia, Sándor keresztelés 1875-ben (236/22.12)
36. FEJÉRVÁRI ISTVÁN. Lánya keresztelés 1866-ban (236/21.78)
37. SZARVASI SÁNDOR. Fia, Sándor keresztelés 1867-ben (236/21.80)
38. NAGY KÁROLY. Előző fiú keresztelés 1867-ben (Idem). Fia, Ferenc keresztelés 1878-ban (236/22.39)
39. MÁJER JÁNOS. Fia, János keresztelés 1867-ben (236/21.31), fia, Sándor meghalt 1868-ban (236/24.79), ő maga meghalt 1877-ben (236/25.64)
40. SZABÓ KÁROLY. Született 1849-ben (236/20.145), keresztszülő 1869-ben (236/21.97)
41. ESZÉKI JÓZSEF. Keresztszülő 1869-ben (236/21.103), meghalt 1879-ben (236/39)
42. SUBA FERENCZ. Született 1844-ben (236/20.115), fia, Ferenc keresztelés 1871-ben (236/21.117),
43. RÁCZ FERENCZ II. Született 1849-ben (236/20.141), fazekaslegény 1873-ban (236/21.136), lánya keresztelés 1875-ben (236/22.13), fia, Lajos keresztelés 1877-ben (236/22.30), fia Ferenc keresztelés 1882-ben (236/22.71), fia Sándor meghalt 1872-ben (236/25.9)
44. KUN MIHÁLY. I. Lánya született 1874-ben (236/22.7), lánya keresztelés 1875-ben, felesége, Fejérvári Juliana (236/22.13), meghalt 1887-ben (236/25.139)
45. KOZMA JÓZSEF. Fia, József keresztelés 1876-ban (236/22.18)
46. GADÓ SÁNDOR. I. Fia, János keresztelés 1876-ban (236/22.18), fia Sándor keresztelés 1877-ben (236/22.29), fia Balázs keresztelés 1880-ban (236/22.55), fia István keresztelés 1885-ben (236/22.101)
47. KUN MIHÁLY II: Lánya keresztelés 1877-ben, felesége Fekete Juliana (236/22.24), fia Mihály keresztelés 1880-ban (236/22.50), fia, Miklós keresztelés 1889-ben (236/22.139), fia, András keresztelés 1882-ben (236/22.70), fia, István keresztelés 1882-ben (236/22.98), fia, László keresztelés 1886-ban (236/22.109), fia, Árpád keresztelés 1888-ban (236/22.130)
48. ÜVEGES DÁNIEL II. Fia, Sándor és János meghalt 1878-ban (236/25.36), fia, Gábor meghalt 1878-ban (236/25.76), fia, Sándor meghalt 1878-ban (236/25.78), ő maga meghalt 1880-ban (236/25.87)
49. SZABÓ JÓZSEF. Fia meghalt 1872-ben (236/25.12), fia, Gábor meghalt 1874-ben (236/25.84)
50. SZALAKÖZI PÁL II. Keresztszülő 1857-ben (236/37), házasodott 1859-ben (236/39)
51. SZEGŐ JÓZSEF. Keresztszülő 1870-ben (236/37)
52. SZILÁGYI ISTVÁN. Keresztszülő 1876-ban (236/37)
53. ALBERT JÁNOS. Keresztszülő 1879-ben (236/37)
54. KIS SÁNDOR. Keresztszülő 1887-ben (236/37)
55. ASZTALOS JÓZSEF. Született 1851-ben (házasodott 1879-ben, 28 évesen – 236/39)
56. PÉTERFI JÓZSEF. Meghalt 1848-ben, 48 évesen (236/3)
57. VARGA JÁNOS. Házasodott 1849-ben, 40 évesen (236/3)
58. ARADI SÁNDOR. Házasodott 1849-ben, 42 évesen

59. SINKA MIKLÓS. Házasodott 1848-ban, 38 évesen (236/3)
60. BOGYA MIKLÓS. Házasodott 1848-ban, 21 évesen (236/3)
61. SZALAKÓZI PÁL I. Meghalt 1864-ben, 63 évesen (236/39)
62. FÜLÖP JÁNOS. Lánya keresztelés 1877-ben (236/22.28), fia, János keresztelés 1883-ban (236/22.84), fia, Ferenc keresztelés 1886-ban (236/22.110), keresztszülő 1882-ben (236/37) és tanú 1879-ben (236/39)
63. BARA MIHÁLY. Keresztszülő 1880-ban (236/22.52), felesége meghalt 1870-ben (236/24.100), fia, József keresztelés 1874-ben (236/37)
64. CSÓKA GYÖRGY. Született 1852-ben (236/20.155), lánya keresztelés 1880-ban (236/22.52), fia, Gábor keresztelés 1883-ban (236/22.85), fia, Árpád keresztelés 1886-ban (236/22.115), fia, György keresztelés 1890-ben (236/22.151), keresztszülő 1891-ben (236/22.99)
65. PAP JÁNOS. Lánya keresztelés 1881-ben (236/22.37), lánya keresztelés 1885-ben (236/22.99), lánya keresztelés 1887-ben (236/22.120), lánya keresztelés 1889-ben (236/22.146), fia, János keresztelés 1891-ben (236/22.167)
66. SZALAKÓZI SÁNDOR II. Született 1858-ban (236/21.1), lánya keresztelés 1881-ben (236/22.60), fia, Pál keresztelés 1883-ban (236/22.82), lánya keresztelés 1885-ben (236/22.100), fia, Sámuel keresztelés 1886-ban (236/22.113), fia, József keresztelés 1890-ben (236/22.153)
67. KARDOS GERGELY. Lánya keresztelés 1882-ben (236/22.67), fia, István keresztelés 1883-ban (236/22.84), fia, István keresztelés 1885-ben (236/22.100), fia, Sándor keresztelés 1893-ban (236/22.180)
68. PAP MIHÁLY. Fia, Sándor keresztelés 1882-ben (236/22.73), fia, Sándor keresztelés 1886-ban (236/22.113), fia, Gábor keresztelés 1890-ben (236/22.150)
69. JANKA MÁRTON. Előző fiú keresztszülő 1882-ben (idem), fia, Márton keresztelés 1887-ben (236/22.124), fia, Ferenc keresztelés 1893-ban (236/22.150)
70. CZEGLÉDI JÓZSEF. Fia, Albert keresztelés 1882-ben (236/22.75), fia, József keresztelés 1887-ben (236/22.126), fia, András keresztelés 1889-ben (236/22.146), fia, József született 1896-ban (236/26.9)
71. RÁCZ JÁNOS II. Faz. ifjú legény, keresztszülő 1883-ban (236/22.84)
72. CZEGLÉDI PÁL. A sötét alapszínű tordai edények egyik készítője, született 1830-ban (36 évesen házasodott 1866-ban – 236/39). Keresztszülő 1884-ben (236/22.89), lánya meghalt 1869-ben (236/24.88).
73. TÓKÉS FERENCZ. Keresztszülő 1885-ben (236/22.100)
74. TARNOCZI GYULA. Keresztszülő 1885-ben (236/22.100), fia, Gyula keresztelés 1886-ban (236/22.115), fia, Sándor keresztelés 1889-ben (236/22.144), keresztszülő 1893-ban (236/22.182), fia, Gyula meghalt 1885-ben (236/25.125)
75. SZABÓ ISTVÁN. Keresztszülő 1887-ben (236/22.122)
76. ERDÉLYI JÓZSEF. Keresztszülő 1887-ben (236/22.122)
77. SZABÓ JÓZSEF II. Fia, Sándor keresztelés 1887-ben (236/22.123)
78. KOVÁCS LÁSZLÓ. Lánya keresztelés 1888-ban (236/22.131), fia, István keresztelés 1889-ben (236/22.149), lánya keresztelés 1892-ben (236/22.171)
79. ÜVEGES FERENCZ II. Született 1857-ben, valamelyik Üveges Dániel fiaként (236/20.206), fia, András keresztelés 1889-ben (236/22.143), fia,

- Gyula keresztelés 1892-ben (236/22.175) keresztszülő 1883-ban és 1884-ben (236/37)
80. ÜVEGES DÁNIEL III. Született 1855, apja szintén Dániel volt (236/20.183), fia, András meghalt 1868-ban (236/24.80), keresztszülő 1878-ban (236/37)
81. SIMONFI MIHÁLY. Keresztszülő 1889-ben (236/22.144), lánya keresztelés 1890-ben (236/22.155), fia, Mihály keresztelés 1891-ben (236/22.164), fia, Mihály keresztelés 1893-ban (236/22.179)
82. KÁNTOR JÁNOS. Fia, Lajos keresztelés 1891-ben (236/22.163)
83. KRISZTIÁN SÁNDOR. Keresztszülő 1891-ben (236/22.163)
84. VÁRADI MIHÁLY. Meghalt 1858-ban (236/24.2)
85. KIS FERENC I. Meghalt 1858-ban (236/24.5)
86. RÁCZ JÁNOS I. Meghalt 1858-ban (236/24.6)
87. KÁROLYI FERENC. Meghalt 1860-ban (236/24.15)
88. SZARVASI GERGELY. Meghalt 1861-ben (236/24.29)
89. FERENCZI ISTVÁN. Fia, Miklós meghalt 1861-ben (236/24.29)
90. SZÓCS MÁRTON. Felesége meghalt 1862-ben (236/24.36), ő maga meghalt 1865-ben (236/24.63)
91. MOLNÁR JÁNOS. Felesége meghalt 1864-ben (236/24.51)
92. FERENCZ JÓZSEF. Felesége meghalt 1867-ben (236/24.76)
93. CSORBA MIKLÓS. Felesége meghalt 1867-ben (236/24.73)
94. TURI JÓZSEF (1826–1869) . (236/20.39, 236/24.88)
95. KÓNYA GYÖRGY. Meghalt 1873-ban (236/25.24)
96. KERÉKES FERENC. Meghalt 1876-ban (236/25.51)
97. MANKOS GERGELY. Fia meghalt 1885-ben (236/25.121)
98. KISS MÁRTON. Meghalt 1875-ben (236/25.45)
99. BACZONI. Legjelesebb tordai mester 1836-37-ben. (l. 18. sz. jegyzet)
100. SAS ÁRPÁDNÉ. Író (l. Jankó J. 1893. 144.)
101. TURI JULIA (idem)
102. SIMONFI JULIA. idem (valószínűleg Simonfi Mihály faz. felesége)
103. FÜLÖP JÓZSEF. született 1861
104. PAP MIHÁLY (a Tordai Unitárius Egyház Esketési Anyakönyve, 1910)
105. KERÉKES MÁRTON. (1880–1942) kályhás
106. DIÓSZEGI JÓZSEF. (1879–1934), kiváló munkájáért állami támogatásban is részesült, s a század első éveiben az államtól teljes műhelyfelszerelést kapott: agyagőrölt, mázórlót, korongot és deszkaszárítót. Az agyagőrölt ma is megvan Tordán, Szilágyi Jenő tulajdonában (lásd 5. ábra). Egyébként híres látómester volt, 1927-ben például Kornokovics Károlyt vizsgáztatta.
107. KÚN MIHÁLY III. Kún Mihály I. vagy II. faz. mester fia, született 1880-ban (236/22.50), meghalt 1958-ban, ő volt az utolsó társulati pénztárnok.
108. KOZMA KÁROLY. Keresztelés 1911-ben (a Tordai Unitárius Egyház Keresztelési Anyakönyve, 1911)
109. KABOS SÁNDOR. Keresztelés 1914-ben (a Tordai Unitárius Egyház Keresztelési Anyakönyve, 1914)
110. ÜVEGES FERENC II. Valamelyik Üveges Dániel fia, született 1880-ban (236/22.49)

111. SZALAKÖZI SAMU. Született 1886-ban (236/22.113). Szalaközi Sándor II. fiaként, 1940 előtt még dolgozott.
112. KOVÁCS LAJOS. Keresztelés 1920-ban (a Tordai Unitárius Egyház Keresztelési Anyakönyve, 1920)
113. KARDOS ISTVÁN. Született 1885-ban, Kardos Gergely faz. fiaként (236/22.100)
114. FARKAS JÁNOS I. Született 1833-ban (házasodott 29 évesen, 1862-ban – 236/39) II. született 1885
115. FARKAS IDA. Festőnő, előző felesége
116. FAZAKAS GYULA. (a Tordai Unitárius Egyház Esketési Anyakönyve, 1929)
117. SZABÓ MÁRTON. (1885–1976)
118. ÜVEGES ENDRE. (1888–1956), Az 1920-as években látómester, ő volt a társulat utolsó előtti elnöke
119. ÜVEGES ILONA. Festőnő, előző felesége
120. RÁCZ FERENC III. (1852–1927) Czeglédi József mellett... a másik kályhás, akiről tudomásunk van, és 1910-beli számláját ismerjük.
121. EGRI LAJOS. (a Tordai Unitárius Egyház Esketési Anyakönyve, 1931)
122. SAS ÁRPÁD II. (1892–1959), a társulat utolsó elnöke
123. SZABÓ LAJOS. (1894–1951) Nagybányai
124. AMBRUS LAJOSNÉ, TERNEI ILONKA. Szabó Lajos fazekas festőnője
125. GADÓ SÁNDOR II. (1877–1924), Gadó Sándor I. fazekas fia (236/22.29)
126. SZABÓ GÁBOR. Született 1880-ban (236/22.52), valamelyik Szabó József fazekas fia
127. RÁCZ LAJOS. (1877–1936) Rác Ferenc II. fazekas fia (236/22.30)
128. SURÁNYI FERENC. Kályhás (a Tordai Unitárius Egyház Keresztelési Anyakönyve, 1933)
129. SZEVÁN GYÖRGY. (a Tordai Unitárius Egyház Esketési Anyakönyve, 1910)
130. BORDI MÁRTON. (1902–1963)
131. BORDI MÁRTONNÉ. Festőnő (1903–1982)
132. Id. SZILÁGYI SÁNDOR. (1905–1973) Kercsedi, a Tompa-féle edénygyárban dolgozott.
133. SZILÁGYI SÁNDORNÉ Dunai Anna. Festőnő, előző felesége
134. SZILÁGYI ERZSÉBET. Festőnő, előző fazekas házaspár leánya
135. SZILÁGYI RÓZSI. Idem
136. Ifj. SZILÁGYI SÁNDOR. (sz. 1932) az előző házaspár fia
137. SZILÁGYI JENŐ. (sz. 1936) Idem. Ma is dolgozik Tordán iparendélyvel, a hagyományos edényeket készíti
138. PÁL ÁRPÁD. (sz. 1906) Korondi
139. KORNOKOVICS KÁROLY. (sz. 1909) Farkas János fazekasmesternél tanult.
140. KORNOKOVICS IRÉN. (sz. 1914) Festőnő, előző felesége
141. ZSULA GYULA. (sz. 1909) Szebenben tanult
142. KIS TAMÁS MÁRTON. (1910–1967) Tordaszentlászlói
143. BAKÓ ANDRÁS. (sz. 1911) (I. Bágyoni Szabó István: A kályharakó, *Utunk*. 1975. okt. 31.)
144. CSÓKA FERENC. Bakó András inasa

145. BAKÓ MITYU. (Idem)
146. TÁUȚEAN, „a céh jegyzője” (idem), őt követte a tisztségben REPEDE
147. NÉMET MARIKA. Festőnő, Bakó Andrásnak és Derda István fazekasoknak dolgozott, az 1930-as évek végén együtt is vásároztak (pl. Kolozsváron)
148. BAKÓ ILONA. (1904–1983) Festőnő, Bakó András fazekas felesége, Kerekes Márton fazekas leánya
149. SAS FERENCZNÉ TERNEI ZSUZSIKA. Festőnő
150. KEREKES ANNA. (1910–1976) Festőnő
151. DERDA ISTVÁN. (sz. 1911) Máramarosi
152. BAJCSI KÁROLY. (sz. 1912) Alsópeterdi
153. VÁRADY BERTALAN. (sz. 1894), Bajcsi Károllyal együtt a Tompa-féle edénygyárban dolgozott az 1940-es évekig
154. DERDA GYULA. (1913–1947) Máramarosi
155. DERDA MÁRIA Kinizsi Mariska. Festőnő
156. BOLDOR IOAN. (sz. 1913) Szabó Lajosnál volt segéd
157. BOLDOR IOAN felesége. (sz. 1913) Festőnő
158. LABANCZ JÓZSEF. (sz. 1916) A Tompa-féle edénygyárban dolgozott, nyugdíjas korában főleg kályhákat és virágcserepeket készített
159. DONDOS GYULA. Született 1914 (236/26.134), a Porond utcában lakott
160. KOVÁCS ISTVÁN. (sz. 1910). Várfalvi
161. FOGARASI BÉLA. Tompáéknál tanult, 19 évet dolgozott Tordán, majd elköltözött
162. SUBA DÉNES. Valószínűleg Suba Ferenc (született 1871) fia
163. SIMONFI JÓZSEF. Simonfi Mihály fia lehet
164. SIPOS TRAIAN. (sz. 1918) Szabó Lajosnál inaskodott
165. SIPOS ECATERINA. (sz. 1920) Festőnő, előző felesége
166. GÁSPÁR ILONA. (sz. 1919) Festőnő, Sas Árpád fazekas leánya
167. SZABÓ JÓZSEF. (1889–?) munkakönyvet kapott 1910-ben (Arhiva oraș Turda. Munkakönyvek jegyzéke 1910/107)
168. SZABÓ JÓZSEFNÉ. Festőnő, előző fazekas felesége
169. CHIRILA GLIGOR. (sz. 1926)
170. VANTU ROMULUS. (sz. 1928)
171. BORDI SÁNDOR. (1930–) Ma is dolgozik Tordán, a szövetség egyik részlegvezetője, kályhákat, virágcserepeket készít
172. GADÓ SÁNDOR III. (sz. 1910) Az 1940-es években még dolgozott
173. PAPP ANDRÁS. (sz. 1933)
174. PATAKI BALÁZS. (sz.1935) Járiai
175. PATAKI FERENC.
176. PATAKI FERENCNÉ. Festőnő, előző fazekas felesége
177. SAS BÉLA. Már 1920 előtt is dolgozott
178. SZABÓ ISTVÁN. A Tompa-féle edénygyárban dolgozott
179. NISTOR TOMA. (sz. 1914) Idem
180. FERENCI FERENC. Járiai. Idem
181. KOVÁCS DOMOKOS. Idem
182. BODOCZI SÁNDOR. (sz. 1892)
183. BODOCZI SÁNDORNÉ. Festőnő, Üveges Endre fazekas testvére, az előző fazekas felesége

184. BÍRÓ MIKLÓS. Az 1930-as években keveset vagy átmenetileg dolgozott
 185. MOLNÁR MIKLÓS. Idem
 186. VERES JÓZSEF. Idem
 187. VERES JÁNOS. Idem
 188. ISZLAI SÁNDORNÉ. Festőnő
 189. NAGY IDA. Festőnő
 190. MÁTYÁS MARISKA. Festőnő
 191. NOSZTRAI LAJOSNÉ. Festőnő
 192. SZIGETI ANNA. Festőnő
 193. NÉMET KLÁRIKA. Festőnő
 194. KLEIMPEL SÁRI. Festőnő
 195. KABOS SÁNDORNÉ. Festőnő
 196. HATHÁZI ESZTI. Festőnő
 197. TOMPA ANTAL. Az edénygyár alapítója (1878–1932)
 198. TOMPA SÁNDOR (1900–1944). Tompa Antal fia
 199. TOMPA LAJOS (1901–1944). Tompa Antal fia
 200. TOMPA MIHÁLY (1905–1963). Tompa Antal fia
 201. TOMPA FERENC (sz. 1903). Tompa Antal fia
 202. TOMPA PÉTER (sz. 1910). Tompa Antal fia
 203. TOMPA FERENC (1936–1990). Tompa Sándor fia, a marosvásárhelyi „Metalul” Szövetkezet kerámikusa, a tordai hagyományok folytatója volt. Munkáit többször díjazták.

A Tompa-gyár 1936. év július hónapi fizetési listájának adatai (a Tordai Polgármesteri Hivatal levéltárában):

Munkás: 74 + 9

Segéd: 5 + 3

Festőnők: Jakner Gizella, Jakner Anna, Berecky Piroska, Rothberger Magdolna, Székely Ilona

Az „Arta” Kerámiaipar és Edénygyár 1945. szeptember hónapi fizetési listája (ugyanott):

Tulajdonos: ing. Ana Capâlna

Munkások: 66 + 3

Fazekas: 4

Fazekas: Pataki Balázs, Derda Gyula, Bajcsi Károly

Fazekasmester: Bordi Márton

a.

ÜVEGES.F

b.

19. ábra. Mesterjegyek:

a) Kerekes Márton kályhás, b) Üveges Ferenc fazekas pecsétje